

สภาพแวดล้อมในการทำงาน และความรู้ความสามารถของนักบัญชีที่ส่งผลต่อคุณภาพรายงานการเงินของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ในจังหวัดนครราชสีมา

Job Environments and Accountants' Competency that Affect the Quality of Financial Reports of the Small and Medium Enterprises (SMEs) in Nakhon Ratchasima Province

ฐิติรัตน์ มีมาก

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร., ประจำคณะบริหารธุรกิจ

มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล

E-mail: mthiti@hotmail.com

รติกร บุญสวาท

อาจารย์ประจำคณะบริหารธุรกิจ

มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล

E-mail: ratikorn_b@hotmail.com

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย เพื่อศึกษาสภาพแวดล้อมในการทำงาน และความรู้ความสามารถของนักบัญชีที่ส่งผลต่อคุณภาพของรายงานการเงินของธุรกิจ SMEs ในจังหวัดนครราชสีมา ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ ผู้ทำบัญชีของธุรกิจ SMEs ในจังหวัดนครราชสีมา จำนวน 283 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ

ผลการวิจัยพบว่าสภาพแวดล้อมในการทำงาน ในด้านความสามารถในหน้าที่ของบุคลากร ด้านคุณค่า ความซื่อสัตย์ และจรรยาบรรณ และด้านการมอบหมายอำนาจหน้าที่ ส่งผลต่อคุณภาพรายงานการเงินของธุรกิจ SMEs ในจังหวัดนครราชสีมา โดยส่งผลถึงร้อยละ 54.40 และความรู้ความสามารถของนักบัญชี ในด้านจรรยาบรรณทางวิชาชีพ ด้านความรู้ทางวิชาชีพ และด้านทักษะทางวิชาชีพ ส่งผลต่อคุณภาพรายงานการเงินของธุรกิจ SMEs ในจังหวัดนครราชสีมา โดยส่งผลถึงร้อยละ 66.50 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ธุรกิจ SMEs ในจังหวัดนครราชสีมา สามารถนำผลการวิจัยที่ได้มาปรับปรุงสถานประกอบการให้มีสภาพแวดล้อมในการทำงานที่ดี และเป็นแนวทางในการพัฒนาศักยภาพของบุคลากรทางการบัญชีของธุรกิจ SMEs ให้มีความรู้ความสามารถ และมีการนำเสนอข้อมูลทางการบัญชีที่มีคุณภาพ ทำให้ผู้ที่เกี่ยวข้องสามารถนำข้อมูลทางการบัญชีไปใช้ได้ อย่างถูกต้องและรวดเร็ว

คำสำคัญ : สภาพแวดล้อมในการทำงาน ความรู้ความสามารถ คุณภาพรายงานการเงิน

Abstract

The purposes of this research were to study the job environments, and knowledge competency level of accountants that affect the quality of financial reports of SMEs business in Nakhon Ratchasima province. The data were collected by using questionnaires. The samples were 283 accountants of SMEs business in Nakhon Ratchasima province. The statistical methods used to analyze the data were percentage, mean, standard deviation, correlation coefficient, and multiple regression analysis.

The findings revealed that the job environments in the aspects of functional competency, integrity and ethical value, and Job decentralize affected quality of SMEs financial reports up to 54.40 percent at 0.05 significantly level. The knowledge competency of the accountants, in the aspects of ethics, knowledge, and skills affected significantly to quality of financial reports up to 65.50 percent at 0.05 significantly level. The SMEs business in Nakhon Ratchasima province can practically use the research findings for improving their work places and the job environments, and working potential of the accountants, in order to improve their knowledge competency, and better quality accounting work. Consequently, the people who related with their work, are able to use the accounting data accurately and rapidly.

Keywords : Job environments, Knowledge competency, Quality of financial reports

บทนำ

สภาพแวดล้อมในการทำงานขององค์กร เป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่สะท้อนให้เห็นถึงความรู้สึกของบุคลากรที่มีต่องาน และผู้ร่วมงาน เมื่อสภาพแวดล้อมในการทำงานมีความเหมาะสม บุคลากรก็สามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีความสุขในการทำงาน และในทางตรงกันข้ามหากสภาพแวดล้อมในองค์กรไม่เหมาะสมก็จะส่งผลกระทบต่อสุขภาพทั้งด้านร่างกาย และจิตใจของบุคลากร ดังนั้นสภาพแวดล้อมในการทำงานจึงเป็นสิ่งที่มีความสำคัญต่อการทำงานของบุคลากร (ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2548: 44)

การบริหารจัดการองค์กรที่ดีจะส่งผลกระทบต่อศักยภาพ และความสามารถในการแข่งขัน ข้อมูลทางการเงินจึงเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งสำหรับการดำเนินธุรกิจ ซึ่งบทบาทของนักบัญชีหลายคนอาจมองว่ามีหน้าที่เพียงบันทึกบัญชี ยืนยัน และจัดทำงบการเงินเท่านั้น ในความเป็นจริงนักบัญชีนอกจากจะต้องมีคุณสมบัติตามพระราชบัญญัติวิชาชีพการบัญชีแล้ว นักบัญชีจะต้องมีความรู้ความสามารถในวิชาชีพของตนเอง

และมีการพัฒนาตนเองอยู่เสมอ ซึ่งในปัจจุบันนี้มีการเปลี่ยนแปลงมาตรฐานการบัญชีอย่างต่อเนื่อง ดังนั้นนักบัญชีจะต้องเฝ้าหาความรู้อยู่เสมอ นอกจากนี้นักบัญชีจะต้องเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านวิชาการที่มีทักษะการสื่อสารที่ยอดเยี่ยมและจำเป็นต้องสามารถตอบสนองความต้องการข้อมูลและรายงานที่ต้องการในระบบเศรษฐกิจแบบใหม่ที่อิงความรู้ การศึกษาทางวิชาชีพ นอกเหนือจากการได้มาซึ่งความรู้ทางวิชาการและทักษะทางวิชาชีพบัญชีด้านต่างๆ แล้ว นักบัญชีจะต้องมีทักษะที่จะทำให้ตนเองสามารถเป็นได้ทั้งที่ปรึกษาธุรกิจ นักวิเคราะห์การเงิน ผู้สื่อสาร นักเจรจาต่อรอง และผู้จัดการในแต่ละสถานการณ์ที่เหมาะสม ในขณะที่เดียวกันความซื่อสัตย์ ความเที่ยงธรรม และความต้องการที่จะยกย่ององค์กรที่ตนทำงาน ทำให้สามารถเป็นนักบัญชีมืออาชีพได้ และนอกจากนักบัญชีจะต้องมีทักษะแล้ว ความรู้ความสามารถก็สำคัญในการที่จะประกอบวิชาชีพนักบัญชีให้ประสบความสำเร็จและยังเป็นปัจจัยในการทำงานอย่างหนึ่งที่สามารถเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันให้กับองค์กร (เทียน ทองแก้ว, 2555, ออนไลน์)

การประกอบธุรกิจ SMEs ให้ประสบความสำเร็จ จำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้บริหารในแต่ละองค์กรต้องได้รับข้อมูลเกี่ยวกับฐานะทางการเงินและผลการดำเนินงานที่ถูกต้องรวดเร็ว เพื่อใช้ในการตัดสินใจในการดำเนินธุรกิจให้ทันต่อการแข่งขัน คุณภาพรายงานการเงิน เป็นอีกสิ่งหนึ่งที่ผู้บริหารหรือผู้ใช้ข้อมูลทางการบัญชีต่างให้ความสำคัญโดยเฉพาะหลังวิกฤติเศรษฐกิจในประเทศไทย เนื่องจากธุรกิจต่างๆ ได้รับบทเรียนที่ทำให้ผู้ใช้ข้อมูลทางการบัญชีที่ฝ่ายหันมาให้ความสำคัญกับคุณภาพรายงานการเงินเป็นอย่างมาก ซึ่งการนำลักษณะเชิงคุณภาพของรายงานการเงินที่เหมาะสมมาใช้ในการจัดทำงบการเงินช่วยให้งบการเงินมีความถูกต้องตามควรหรือถูกต้องตามที่ควร ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อผู้ใช้งบการเงิน (นิพนธ์ เห็นโชคชัยชนะ และศิลปพร ศรีจันเพชร, 2554: 4-12)

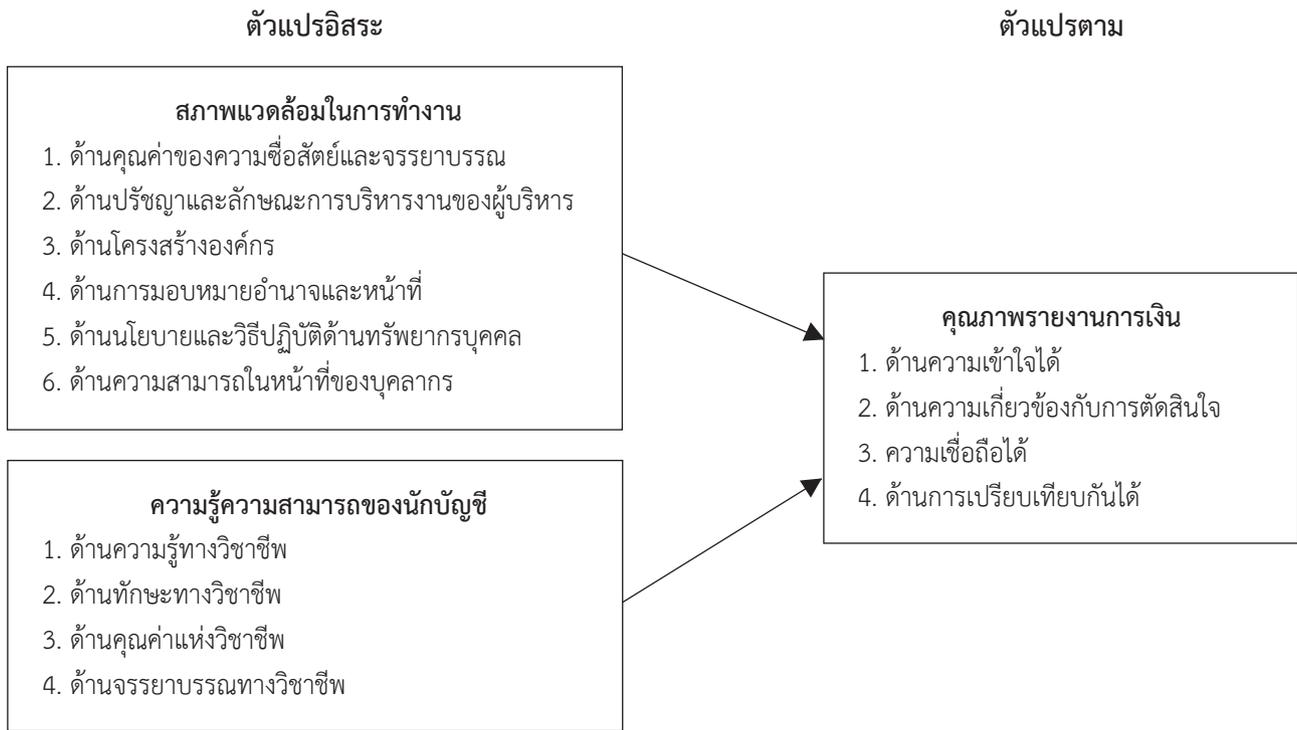
จากความเป็นมาและความสำคัญปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาสภาพแวดล้อมในการทำงาน และความรู้ความสามารถของนักบัญชี ที่ส่งผลต่อคุณภาพรายงานการเงินของธุรกิจ SMEs ในจังหวัดนครราชสีมา ทั้งนี้เพราะธุรกิจ SMEs เป็นธุรกิจที่มีจำนวนมากในประเทศไทย โดยเฉพาะในจังหวัดนครราชสีมา มีจำนวนธุรกิจ SMEs ถึงร้อยละ 90.08 ของธุรกิจทั้งหมด ซึ่งในปี 2554 มีรายได้ต่อหัว (GPP/capita) เท่ากับ 71,405 บาท เป็นอันดับที่ 45 ของประเทศ (แผนพัฒนาสถิติจังหวัดนครราชสีมา, 2557, ออนไลน์) ซึ่งธุรกิจ SMEs จะช่วยในการพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจและสังคม เนื่องจากธุรกิจดังกล่าวช่วยให้เกิดการกระจายรายได้จากกลุ่มผู้ประกอบการธุรกิจไปสู่กลุ่มคนต่างๆ ทำให้เกิดการจ้างแรงงานและประชาชนมีรายได้ ซึ่งเป็นตัวช่วยให้โครงสร้างทางเศรษฐกิจและสังคมดีขึ้น ดังนั้นถ้าธุรกิจ SMEs มีสภาพแวดล้อมในการทำงานที่ดี นักบัญชีมีความรู้ความสามารถ มีการนำเสนอข้อมูลทางการบัญชีที่มีคุณภาพ ทำให้ผู้ที่เกี่ยวข้องสามารถนำข้อมูลไปใช้ได้ถูกต้องและรวดเร็วแล้ว ก็จะทำให้ธุรกิจ SMEs สามารถเจริญเติบโต และนำพาองค์กรให้ก้าวไปสู่องค์กรที่มีขนาดใหญ่ เพราะความเจริญก้าวหน้าของธุรกิจ SMEs ทำให้ธุรกิจมั่นคง มียอดการผลิตที่สูงขึ้น และมีการนำเทคโนโลยีที่สูงขึ้นมาใช้ในการผลิต ซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นฐานไปสู่ธุรกิจขนาดใหญ่ เป็นแหล่งผลิตสินค้าใหม่ๆ เป็นการรวมกลุ่ม

ของบุคคลร่วมกันคิดและผลิตผลิตภัณฑ์ใหม่ๆ ออกมาสู่ตลาด โดยที่ธุรกิจขนาดใหญ่ไม่กล้าเสี่ยงต่อการลงทุน

วัตถุประสงค์

- 1) เพื่อศึกษาสภาพแวดล้อมในการทำงานของธุรกิจ SMEs
- 2) เพื่อศึกษาระดับความรู้ความสามารถของนักบัญชีของธุรกิจ SMEs
- 3) เพื่อศึกษาระดับคุณภาพของรายงานการเงินของธุรกิจ SMEs
- 4) เพื่อวิเคราะห์สภาพแวดล้อมในการทำงาน และความรู้ความสามารถของนักบัญชีที่ส่งผลต่อคุณภาพของรายงานการเงินของธุรกิจ SMEs ในจังหวัดนครราชสีมา

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ประโยชน์ที่ได้รับ

1) ผู้ประกอบการ SMEs สามารถนำผลการวิจัยที่ได้มาปรับปรุงสภาพแวดล้อมในการทำงานให้มีสภาพแวดล้อมที่ดี พัฒนาและเสริมสร้างคุณภาพของรายงานทางการเงิน และสร้างความเชื่อมั่นต่อผู้ที่เกี่ยวข้อง

2) ผู้ทำบัญชีของธุรกิจ SMEs สามารถนำผลการวิจัยที่ได้มาพัฒนาความรู้ความสามารถ และพัฒนาศักยภาพในการจัดทำและนำเสนอรายงานทางการเงินที่มีคุณภาพ

3) ผลที่ได้จากการวิจัยสภาพแวดล้อมในการทำงาน และความรู้ความสามารถของนักบัญชีส่งผลต่อคุณภาพของรายงานการเงิน ของธุรกิจ SMEs ในจังหวัดนครราชสีมา จะใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาและเสริมสร้างคุณภาพของรายงานทางการเงิน และสร้างความเชื่อมั่นต่อผู้ที่เกี่ยวข้องกับทุกฝ่าย

สมมติฐาน

สภาพแวดล้อมในการทำงานและความรู้ความสามารถของนักบัญชีส่งผลต่อคุณภาพของรายงานการเงินของธุรกิจ SMEs ในจังหวัดนครราชสีมา

การทบทวนวรรณกรรม

ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย ดังนี้

สภาพแวดล้อมในการทำงาน ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดของคณะกรรมการตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (2548) ซึ่งประกอบด้วยในด้าน 1) คุณค่าของความซื่อสัตย์และจรรยาบรรณ 2) ปรัชญาและลักษณะการบริหารงานของผู้บริหาร 3) โครงสร้างองค์กร 4) การมอบหมายอำนาจและหน้าที่ 5) นโยบายและวิธีปฏิบัติด้านทรัพยากรบุคคล และ 6) ความสามารถในหน้าที่ของบุคลากร

ความรู้ความสามารถของนักบัญชี ผู้วิจัยได้ศึกษา มาตรฐานแนวทางการปฏิบัติเกี่ยวกับการศึกษาก่อนเป็น นักวิชาชีพบัญชี และการอบรมศึกษาต่อเนื่องของคณะกรรมการ การศึกษา IFAC (สภาวิชาชีพในพระบรมราชูปถัมภ์, 2552) ซึ่งระบุว่าความรู้ความสามารถของนักบัญชีควรประกอบด้วย 4 ด้าน คือ 1) ด้านความรู้ทางวิชาชีพ 2) ด้านทักษะทางวิชาชีพ 3) ด้านคุณค่าแห่งวิชาชีพ และ 4) ด้านจรรยาบรรณทางวิชาชีพ

คุณภาพรายงานการเงิน ผู้วิจัยได้ศึกษาลักษณะ เชิงคุณภาพของงบการเงินตามแม่บทการบัญชี (ปรับปรุง 2552) ซึ่งได้แก่ 1) ด้านความเข้าใจได้ 2) ความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ 3) ความเชื่อถือได้ และ 4) การเปรียบเทียบกันได้ ซึ่งในการวิจัยเรื่อง สภาพแวดล้อมในการทำงาน และ ความรู้ความสามารถของนักบัญชีที่ส่งผลต่อคุณภาพรายงาน การเงินของธุรกิจ SMEs ในจังหวัดนครราชสีมา ผู้วิจัยได้ แนวคิดดังกล่าวมาเป็นตัวแปรในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ดำเนินการในลักษณะการวิจัย เชิงสำรวจ โดยการเก็บข้อมูล ด้วยวิธีการแจกแบบสอบถาม ให้กับผู้ทำบัญชีให้กับธุรกิจ SMEs ในจังหวัดนครราชสีมา

ประชากรและตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้ทำบัญชี ให้กับธุรกิจ SMEs ในจังหวัดนครราชสีมาที่ขึ้นทะเบียนจัดทำ บัญชีทั้งสิ้น 965 คน มีผู้ประกอบการจำนวน 118 กิจการ ผู้วิจัย คิดคำนวณขนาดของกลุ่มตัวอย่าง (Sample Size) จากจำนวน ผู้ขึ้นทะเบียนจัดทำบัญชี โดยวิธีการคำนวณ Taro Yamane (Yamane, 1973: 727) ซึ่งได้กำหนดความเชื่อมั่น 95% ค่าความคลาดเคลื่อนไม่เกิน 0.05 ได้จำนวน 283 คน ด้วยการ สุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) โดยวิธีการจับฉลาก (Lottery Method) เพื่อเลือก สถานประกอบการ

เครื่องมือ

1) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม ผู้วิจัยได้นำมาวิเคราะห์ข้อมูลและนำเสนอ รายงานในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

2) การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ มีขั้นตอน ดังนี้ (1) การหาความเที่ยงตรง (Validity) โดยการนำ แบบสอบถามฉบับร่าง เสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน เพื่อทำการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Item Objective Congruence: IOC) ผลการตรวจ สอบได้ค่าดัชนีความ สอดคล้องระหว่าง 0.80 - 1.00 จำนวน 70 ข้อ (2) การหา ความเชื่อถือได้ (Reliability) โดยนำแบบสอบถามที่ปรับปรุง แก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try - Out) กับหัวหน้างานบัญชี และผู้ทำบัญชีของธุรกิจ SMEs ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 ชุด เพื่อหาข้อบกพร่องหรือข้อผิดพลาดใน แบบสอบถาม และนำแบบสอบถามที่ได้มาวิเคราะห์หา ความเชื่อถือได้ของแบบสอบถาม โดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์ Cronbach's Coefficient Alpha ได้ค่าความเชื่อถือได้ของ ตัวแปร อยู่ระหว่าง 0.71 - 0.95

3) การเก็บรวบรวมข้อมูล โดยผู้วิจัยและผู้ช่วยนักวิจัย ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง พร้อมทั้งจัดส่งทางไปรษณีย์ ให้กับกลุ่มตัวอย่าง โดยส่งแบบสอบถามตามที่อยู่ของธุรกิจ SMEs ในจังหวัดนครราชสีมา โดยแนบซองจดหมายตอบกลับ ไปพร้อมกับแบบสอบถาม แล้วทำการติดตามทางถามโทรศัพท์ เพื่อให้ได้แบบสอบถามกลับมาจนครบจำนวน 283 คน

การวิเคราะห์ข้อมูล

1) การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามส่วนที่ 1 เป็น ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้วิธีการหาค่าร้อยละ (Percentage) การแจกแจงความถี่ (Frequency Distribution) 2) การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามส่วนที่ 2 สภาพแวดล้อมในการทำงาน ส่วนที่ 3 ความรู้ความสามารถ ของนักบัญชี และส่วนที่ 4 คุณภาพของรายงานการเงิน ใช้วิธีการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: S.D.) 3) การวิเคราะห์โดยใช้ Correlation Coefficient ในการแสดงความสัมพันธ์ระหว่าง สภาพแวดล้อมในการทำงานกับคุณภาพรายงานการเงินของ ธุรกิจ SMEs และความรู้ความสามารถของนักบัญชีกับคุณภาพ รายงานการเงินของธุรกิจ SMEs 4) การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม ในการทำงาน และความรู้ความสามารถของนักบัญชีที่ส่งผล ต่อคุณภาพรายงานการเงินของธุรกิจ SMEs ในจังหวัด

นควรราชสีมา โดยการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) โดยใช้สมการโครงสร้าง ดังนี้

$$Z_t = C_1 + B_1 X_1 + B_2 X_2 + B_3 X_3 + B_4 X_4 + B_5 X_5 + B_6 X_6$$

$$Z_t = C_2 + B_7 Y_1 + B_8 Y_2 + B_9 Y_3 + B_{10} Y_4$$

โดยที่

\bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ย
S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
C	แทน	ค่าคงที่
N	แทน	จำนวน
r	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์
R	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ
R ²	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจ
B	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอย
Beta	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐาน
B ₁ , B ₂ , ..., B ₁₀	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของตัวแปรอิสระแต่ละตัว
R ² adj	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์ของการกำหนดที่ปรับแล้ว
Std. Error	แทน	ค่าความคลาดเคลื่อน
S.E.est	แทน	ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานการพยากรณ์
Xt	แทน	ภาพรวมสภาพแวดล้อมในการทำงาน
X1	แทน	ด้านคุณค่าความซื่อสัตย์และจรรยาบรรณ
X2	แทน	ด้านปรัชญาและลักษณะการบริหารงานของผู้บริหาร

X3	แทน	ด้านโครงสร้างองค์กร
X4	แทน	ด้านการมอบหมายอำนาจหน้าที่
X5	แทน	ด้านนโยบายและวิธีปฏิบัติด้านทรัพยากรบุคคล
X6	แทน	ด้านความสามารถในหน้าที่ของบุคลากร
Yt	แทน	ภาพรวมความรู้ความสามารถของนักบัญชี
Y1	แทน	ด้านความรู้ทางวิชาชีพ
Y2	แทน	ด้านทักษะทางวิชาชีพ
Y3	แทน	ด้านคุณค่าแห่งวิชาชีพ
Y4	แทน	ด้านจรรยาบรรณทางวิชาชีพ
Zt	แทน	ภาพรวมคุณภาพรายงานการเงิน

สรุปผลการวิจัย

จากการดำเนินการวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูล สามารถสรุปผลการวิจัย ดังนี้

จากตาราง 1 แสดงภาพรวมของสภาพแวดล้อมในการทำงานของธุรกิจ SMEs มีสภาพแวดล้อมในการทำงานที่ดี เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ธุรกิจมีสภาพแวดล้อมในการทำงานที่ดีทุกด้าน โดยธุรกิจมีสภาพแวดล้อมในด้านคุณค่าความซื่อสัตย์และจรรยาบรรณ ในระดับดี เป็นอันดับแรก รองลงมาได้แก่ ด้านปรัชญาและลักษณะการบริหารงานของผู้บริหาร ด้านความสามารถในหน้าที่ของบุคลากร ด้านโครงสร้างองค์กร ด้านการมอบหมายอำนาจหน้าที่ ด้านนโยบายและวิธีปฏิบัติด้านทรัพยากรบุคคล เป็นอันดับสุดท้าย

ตารางที่ 1 สภาพแวดล้อมในการทำงานของนักบัญชีของธุรกิจ SMEs ในจังหวัดนครราชสีมา โดยภาพรวม

สภาพแวดล้อมในการทำงาน	\bar{X}	S.D.	ระดับ	อันดับ
1. ด้านคุณค่าความซื่อสัตย์และจรรยาบรรณ	4.17	0.67	ดี	1
2. ด้านปรัชญาและลักษณะการบริหารงานของผู้บริหาร	3.99	0.59	ดี	2
3. ด้านโครงสร้างองค์กร	3.88	0.65	ดี	4
4. ด้านการมอบหมายอำนาจหน้าที่	3.87	0.61	ดี	5
5. ด้านนโยบายและวิธีปฏิบัติด้านทรัพยากรบุคคล	3.67	0.65	ดี	6
6. ด้านความสามารถในหน้าที่ของบุคลากร	3.89	0.61	ดี	3
รวม	3.91	0.53	ดี	

ตาราง 2 ความรู้ความสามารถของนักบัญชีของธุรกิจ SMEs ในจังหวัดนครราชสีมา โดยภาพรวม

ความรู้ความสามารถของนักบัญชี	\bar{X}	S.D.	ระดับ	อันดับ
1. ด้านความรู้ทางวิชาชีพ	4.05	0.65	มาก	3
2. ด้านทักษะทางวิชาชีพ	3.90	0.64	มาก	4
3. ด้านคุณค่าแห่งวิชาชีพ	4.18	0.63	มาก	1
4. ด้านจรรยาบรรณทางวิชาชีพ	4.14	0.62	มาก	2
รวม	4.06	0.55	มาก	

ตาราง 3 คุณภาพรายงานการเงินของธุรกิจ SMEs ในจังหวัดนครราชสีมา โดยภาพรวม

คุณภาพรายงานงบการเงิน	\bar{X}	S.D.	ระดับ	อันดับ
1. ด้านความเข้าใจได้	4.05	0.64	ดี	2
2. ด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ	3.92	0.60	ดี	4
3. ด้านความเชื่อถือได้	4.13	0.65	ดี	1
4. ด้านการเปรียบเทียบกันได้	4.01	0.63	ดี	3
รวม	4.03	0.55	ดี	

จากตาราง 2 แสดงภาพรวมความรู้ความสามารถของนักบัญชี ของธุรกิจ SMEs ภาพรวมนักบัญชีมีความรู้ความสามารถในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นักบัญชีมีความรู้ความสามารถในระดับมากทุกด้าน โดยนักบัญชีของธุรกิจ SMEs มีความรู้ความสามารถในด้านคุณค่าแห่งวิชาชีพ ในระดับมาก เป็นอันดับแรก รองลงมาได้แก่ในด้านจรรยาบรรณทางวิชาชีพ ด้านความรู้ทางวิชาชีพ และในด้านทักษะทางวิชาชีพ ตามลำดับ

จากตาราง 3 แสดงภาพรวมคุณภาพรายงานการเงินของธุรกิจ SMEs ในจังหวัดนครราชสีมา ภาพรวมรายงานการเงินมีคุณภาพในระดับดี เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า การรายงานการเงินของธุรกิจมีคุณภาพในระดับดีทุกด้าน โดยด้านความเชื่อถือได้มีคุณภาพในระดับดีเป็นอันดับแรก รองลงมาได้แก่ ในด้านความเข้าใจได้ ด้านการเปรียบเทียบกันได้ และด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ ตามลำดับ

ตาราง 4 ความสัมพันธ์ระหว่างสภาพแวดล้อมในการทำงานกับคุณภาพรายงานการเงินของธุรกิจ SMEs ในจังหวัดนครราชสีมา

ตัวแปร	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄	X ₅	X ₆	VIF
\bar{X}	4.17	3.99	3.88	3.87	3.67	3.89	
S.D.	0.67	0.59	0.65	0.61	0.65	0.61	
Z _t	0.575**	0.558**	0.591**	0.618**	0.586**	0.666**	
X ₁		0.619**	0.551**	0.513**	0.478**	0.503**	1.339
X ₂			0.763**	0.754**	0.734**	0.674**	1.834
X ₃				0.759**	0.710**	0.646**	1.718
X ₄					0.754**	0.688**	1.899
X ₅						0.741**	2.220
X ₆							2.016

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตาราง 4 สภาพแวดล้อมในการทำงานมีความสัมพันธ์กับคุณภาพรายงานการเงินของธุรกิจ SMEs ในจังหวัดนครราชสีมา ในทางบวก ในระดับปานกลาง – ค่อนข้างสูง ($r=0.575$, $r=0.558$, $r=0.591$, $r=0.618$, $r=0.586$, $r=0.666$)

ตัวแปรอิสระของสภาพแวดล้อมในการทำงานแต่ละด้านมีความสัมพันธ์กัน (ดังตาราง 4) ซึ่งอาจเกิดปัญหา Multicollinearity ผู้วิจัยจึงทำการทดสอบ Multicollinearity โดยใช้ค่า VIF ปรากฏว่าค่า VIF ของตัวแปรอิสระ คือ สภาพแวดล้อมในการทำงานแต่ละด้านมีค่าตั้งแต่ 1.339 - 2.220 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 10 แสดงว่าตัวแปรอิสระไม่ถึงขั้นก่อให้เกิดปัญหา Multicollinearity (Black, 2006: 585) สามารถนำไปวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) ได้ ในตาราง 6

จากตาราง 5 ความรู้ความสามารถของนักบัญชีมีความสัมพันธ์กับคุณภาพรายงานการเงินของธุรกิจ SMEs ในจังหวัดนครราชสีมา ในทางบวก ในระดับค่อนข้างสูง ($r=0.739$, $r=0.736$, $r=0.612$, $r=0.709$)

ตัวแปรอิสระของความรู้ความสามารถของนักบัญชีแต่ละด้านมีความสัมพันธ์กัน (ตาราง 5) ซึ่งอาจเกิดปัญหา Multicollinearity ผู้วิจัยจึงทำการทดสอบ Multicollinearity โดยใช้ค่า VIF ปรากฏว่าค่า VIF ของตัวแปรอิสระ คือ ความรู้ความสามารถของนักบัญชีแต่ละด้านมีค่าตั้งแต่ 1.582 - 2.560 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 10 แสดงว่าตัวแปรอิสระไม่ถึงขั้นก่อให้เกิดปัญหา Multicollinearity (Black, 2006: 585) สามารถนำไปวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) ได้ ในตาราง 7

ตาราง 5 ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ความสามารถของนักบัญชีกับคุณภาพรายงานการเงินของธุรกิจ SMEs ในจังหวัดนครราชสีมา

ตัวแปร	Y ₁	Y ₂	Y ₃	Y ₄	VIF
\bar{X}	4.05	3.90	4.18	4.14	
S.D.	0.65	0.64	0.63	0.62	
Z _t	0.739**	0.736**	0.612**	0.709**	
Y ₁		0.781**	0.607**	0.648**	1.724
Y ₂			0.586**	0.659**	2.560
Y ₃				0.767**	1.582
Y ₄					1.724

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ตาราง 6 สภาพแวดล้อมในการทำงานส่งผลต่อคุณภาพรายงานการเงินของธุรกิจ SMEs ในจังหวัดนครราชสีมา

ลำดับที่	สภาพแวดล้อมสภาพแวดล้อมในการทำงาน	B	Std.Error	Beta	t	P-value
1	ด้านความสามารถในหน้าที่ของบุคลากร (X ₆)	0.338	0.051	0.379	6.569*	0.000
2	ด้านคุณค่าความซื่อสัตย์และจรรยาบรรณ (X ₁)	0.221	0.039	0.273	5.596*	0.000
3	ด้านการมอบหมายอำนาจหน้าที่ (X ₄)	0.195	0.052	0.218	3.745*	0.000

n=283, Constant=1.040, R=0.738, R²=0.544, R²adj=0.539, S.E._{est}=0.373, F=109.820

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตาราง 7 ความรู้ความสามารถของนักบัญชีส่งผลต่อคุณภาพรายงานการเงินของธุรกิจ SMEs ในจังหวัดนครราชสีมา

ลำดับ ที่	ความรู้ความสามารถของนักบัญชี	B	Std.Error	Beta	t	P-value
1	ด้านจรรยาบรรณทางวิชาชีพ (Y_4)	0.283	0.042	0.322	5.333*	0.000
2	ด้านความรู้ทางวิชาชีพ (Y_1)	0.264	0.050	0.310	6.665*	0.000
3	ด้านทักษะทางวิชาชีพ (Y_2)	0.241	0.050	0.282	4.782*	0.000

n=283, Constant=0.849, R=0.815, R²=0.665, R²adj=0.661, S.E._{est}=0.320, F=182.386

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 6 จากการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Regression) พบว่า สภาพแวดล้อมในการทำงาน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านความสามารถในหน้าที่ของบุคลากร (X_6) ด้านคุณค่าความซื่อสัตย์และจรรยาบรรณ (X_1) และด้านการมอบหมายอำนาจหน้าที่ (X_4) ส่งผลต่อคุณภาพรายงานการเงินของธุรกิจ SMEs ในจังหวัดนครราชสีมา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยส่งผลถึงร้อยละ 54.40 (R² =0.544) มีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานการพยากรณ์ S.E._{est} =0.373

จากตาราง 7 จากการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Regression) พบว่า ความรู้ความสามารถของนักบัญชี 3 ด้าน ได้แก่ ด้านจรรยาบรรณทางวิชาชีพ (Y_4) ด้านความรู้ทางวิชาชีพ (Y_1) และด้านทักษะทางวิชาชีพ (Y_2) ส่งผลต่อคุณภาพรายงานการเงินของธุรกิจ SMEs ในจังหวัดนครราชสีมา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยส่งผลถึงร้อยละ 66.50 (R² =0.665) มีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานการพยากรณ์ S.E._{est} =0.320

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยสามารถนำมาอภิปรายได้ดังนี้

1) สภาพแวดล้อมในการทำงานของธุรกิจ SMEs ในจังหวัดนครราชสีมา ภาพรวมมีสภาพแวดล้อมในการทำงานที่ดี เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ธุรกิจมีสภาพแวดล้อมในการทำงานที่ดีทุกด้าน โดย (1) ด้านสภาพแวดล้อมด้านคุณค่าความซื่อสัตย์และจรรยาบรรณพบว่า ธุรกิจมีการสนับสนุนให้นักบัญชีมีการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์ มีความรับผิดชอบ

ตามมาตรฐานที่กำหนด และสื่อสารให้ทราบทั่วทั้งองค์กร ส่งเสริมให้พนักงานทุกคนในองค์กรปฏิบัติงานตามหลักคุณธรรม และจริยธรรม กฎหมาย ระเบียบข้อบังคับ และจรรยาบรรณในวิชาชีพ และธุรกิจให้ความสำคัญกับการปฏิบัติงานที่ก่อให้เกิดความเที่ยงธรรมในการใช้วิจารณ์ญาติผู้ประกอบวิชาชีพที่พึงปฏิบัติ (2) ด้านปรัชญาและลักษณะการบริหารงานของผู้บริหาร พบว่าธุรกิจมีการสนับสนุนให้มีการนำข้อมูลไปใช้ในการพัฒนาองค์กร และไม่กระทำใดๆ ที่ขัดต่อกฎหมาย มุ่งเน้นให้มีการรายงานและการติดตามผลการดำเนินงานอย่างสม่ำเสมอ และธุรกิจให้ความสำคัญกับการปฏิบัติงานทางด้านบัญชี โดยปราศจากการแทรกแซง ทั้งในด้านการกำหนดขอบเขต การปฏิบัติงานและรายงานผล (3) ด้านความสามารถในหน้าที่ของบุคลากร พบว่าธุรกิจยึดมั่นในหลักมาตรฐานการบัญชีและจริยธรรมของนักบัญชี ธุรกิจส่งเสริมให้มีการพัฒนาความเชี่ยวชาญของบุคลากรที่ชัดเจน จนได้รับการยอมรับจากบุคคลทั่วไป มุ่งเน้นให้มีการกำหนดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบุคลากรแต่ละตำแหน่งงานไว้อย่างชัดเจน (4) ด้านโครงสร้างองค์กร พบว่าธุรกิจมีสภาพแวดล้อมในการทำงาน โดยมุ่งเน้นให้มีการรายงานข้อมูลทางด้านบัญชีต่อหัวหน้างานโดยตรง ให้ความสำคัญกับการจัดโครงสร้างองค์กร และสายงานการบังคับบัญชา ที่ชัดเจนและเหมาะสม และลักษณะการดำเนินงานมีการกำหนดสายงานการมอบอำนาจหน้าที่ และความรับผิดชอบชัดเจน เป็นลายลักษณ์อักษร ให้ความสำคัญกับการจัดหาจำนวนพนักงานที่ปฏิบัติงานในจำนวนที่เหมาะสม และสอดคล้องกับลักษณะความซับซ้อนของงาน ตลอดจนข้อจำกัดของเวลาและงบประมาณที่มีอยู่

(5) ด้านการมอบหมายอำนาจหน้าที่ พบว่าธุรกิจส่งเสริมให้มีการกำหนดอำนาจหน้าที่ และความรับผิดชอบของงานบัญชี และมีการสื่อสารให้ทราบโดยทั่วกัน มุ่งเน้นให้มีการกำหนดวิธีปฏิบัติงานเพื่อให้บุคลากรที่รับเข้ามาใหม่ตระหนักถึงความรับผิดชอบในหน้าที่และความคาดหวังของธุรกิจ สนับสนุนให้มีการมอบหมายหน้าที่ความรับผิดชอบให้แก่พนักงานบัญชีตามความเหมาะสมกับทักษะ ความรู้ความชำนาญ ที่ชัดเจน และเป็นลายลักษณ์อักษร 6) ด้านนโยบายและวิธีปฏิบัติด้านทรัพยากรบุคคล พบว่าธุรกิจยึดมั่นในกระบวนการประเมินความรู้ ความชำนาญจากการปฏิบัติงานในทุกตำแหน่งงาน ส่งเสริมให้มีการฝึกอบรมและพัฒนาทักษะ ความรู้ ความสามารถ ในทุกตำแหน่งงานอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ และสนับสนุนให้มีระบบการสร้างผู้บริหารทดแทนในตำแหน่งที่สำคัญ รวมทั้งเส้นทางความก้าวหน้าในสายงาน ซึ่งผลการวิจัยที่ได้สอดคล้องกับแนวคิดคณะกรรมการของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (2548) และสอดคล้องกับงานวิจัยของ เข็มพร สุ่มมาตย์ (2553) อุทัยรัตน์ แก้วกู่ (2554) และ ทัชชกร พุ่มเถื่อน (2556)

2) ความรู้ความสามารถของนักบัญชี ของธุรกิจ SMEs ภาพรวมนักบัญชีมีความรู้ความสามารถในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีความรู้ความสามารถในระดับมากทุกด้าน โดย (1) ด้านคุณค่าแห่งวิชาชีพ พบว่านักบัญชีของธุรกิจมีความตั้งใจในการปฏิบัติงานอย่างมีความซื่อสัตย์สุจริต มีความตั้งใจในการปฏิบัติงานอย่างมีความเที่ยงธรรม (2) ด้านจรรยาบรรณวิชาชีพ พบว่า นักบัญชีของธุรกิจมีการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความระมัดระวังรอบคอบในการใช้และปกป้องข้อมูลที่ได้ระหว่างการปฏิบัติงาน มีการปฏิบัติหน้าที่ตามจรรยาบรรณวิชาชีพที่พึงมีเพื่อรักษามาตรฐานการปฏิบัติงาน (3) ด้านความรู้ทางวิชาชีพ พบว่า นักบัญชีของธุรกิจมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิชาชีพเป็นอย่างดี ให้ความสำคัญกับการทำความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานการปฏิบัติงานของวิชาชีพอย่างจริงจัง มีการมุ่งเน้นในการปฏิบัติงานตามหลักเกณฑ์เงื่อนไขและวิธีการที่กำหนดตามมาตรฐานของวิชาชีพ (4) ด้านทักษะทางวิชาชีพ พบว่านักบัญชีของธุรกิจมีทักษะในการสื่อสารระหว่างบุคคลและมีทักษะที่เกี่ยวข้องกับองค์กรในการบริหารธุรกิจเป็นอย่างดี มีทักษะในการวินิจฉัย

วิเคราะห์ พิจารณา เยี่ยมผู้ประกอบการวิชาชีพ ซึ่งผลการวิจัยที่ได้เป็นไปตามมาตรฐานแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการศึกษาก่อนเป็นนักวิชาชีพบัญชีและการอบรมศึกษาต่อเนื่องของคณะกรรมการการศึกษา IFAC (สภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์, 2552) และสอดคล้องกับงานวิจัยของ วันชัย กำจรเมฆกุล (2550) ศุภมิตร พินิจการ (2552) และ ทิวากาล ด่านแก้ว (2556)

3) คุณภาพรายงานการเงินของธุรกิจ SMEs ภาพรวมมีคุณภาพในระดับดี เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าการรายงานการเงินของธุรกิจมีคุณภาพในระดับดีทุกด้าน โดย (1) ด้านความเชื่อถือได้ พบว่าธุรกิจมีการบันทึกการรับรู้รายการด้วยมูลค่าที่แน่นอนและตรวจสอบได้ มีหลักฐานในการจัดทำข้อมูลทางการเงินบัญชีอย่างน่าเชื่อถือ มีการตรวจสอบรายงานการเงินโดยผู้สอบบัญชีก่อนเสนอต่อที่ประชุมคณะกรรมการ (2) ด้านความเข้าใจได้ พบว่าธุรกิจมีการนำเสนอข้อมูลในการจัดทำงบการเงินตามมาตรฐานบัญชีที่รับรองโดยทั่วไป มีการอธิบายข้อมูลทางการเงินเพิ่มเติมสำหรับรายการที่ทำให้ผู้ใช้ข้อมูลเข้าใจผิดไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินอย่างเพียงพอทุกรายการ มีการเปิดเผยนโยบายการบัญชีและวิธีการที่เหมาะสมในข้อมูลของรายงานทางการเงินและเข้าใจง่าย (3) ด้านการเปรียบเทียบกันได้ พบว่าธุรกิจมีการจัดทำงบการเงินโดยใช้หลักความสม่ำเสมอ ทำให้งบการเงินเปรียบเทียบกันได้ มีการนำเสนอข้อมูลในรายงานการเงินเป็นลักษณะเดียวกันทุกงวดบัญชี รูปแบบการนำเสนองบการเงินที่กำหนดในปัจจุบันมีความเหมาะสมทำให้สามารถเปรียบเทียบข้อมูลได้ มีการจัดทำงบการเงินให้สามารถเปรียบเทียบงบการเงินในอดีต เพื่อคาดคะเนแนวโน้มของฐานะการเงินหรือผลการดำเนินงานของธุรกิจได้และมีการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงนโยบายการบัญชีตามมาตรฐานการบัญชี และผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวทำให้งบการเงินสามารถเปรียบเทียบกันได้ (4) ด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ พบว่า ธุรกิจให้ความสำคัญกับการเปิดเผยข้อมูลกรณีที่มีการเปลี่ยนแปลงวิธีการปฏิบัติหรือนโยบายต่างๆ มีการนำเสนอข้อมูลงบการเงินที่เหมาะสมสำหรับผู้ใช้งบการเงิน โดยทั่วไปเพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจ มีการเตรียมข้อมูลที่จะช่วยในการคาดคะเนหรือยืนยันข้อผิดพลาดของผลการประเมิน

ที่ผ่านมา เพื่อประเมินเหตุการณ์ในอนาคต ซึ่งผลการวิจัยที่ได้ ซึ่งเป็นไปตามแม่บทของการบัญชี (สภาวิชาชีพในพระบรมราชูปถัมภ์, 2552) และสอดคล้องกับแนวคิดคณะกรรมการของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (2549) และ นิพนธ์เห็นโชคชัยชนะ และศิลปพร ศรีจันทเพชร (2554) และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุนันทา ปาสาเลา (2555)

4) สภาพแวดล้อมในการทำงานด้านคุณค่าความซื่อสัตย์และจรรยาบรรณ ด้านปรัชญาและลักษณะการบริหารงานของผู้บริหาร ด้านความสามารถในหน้าที่ของบุคลากร ด้านโครงสร้างองค์กร ด้านการมอบหมายอำนาจหน้าที่ ด้านนโยบายและวิถีปฏิบัติด้านทรัพยากรบุคคล มีความสัมพันธ์กับคุณภาพรายงานการเงินของธุรกิจ SMEs ในจังหวัดนครราชสีมาในทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดคณะกรรมการของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (2548) ที่กล่าวว่า สภาพแวดล้อมในการทำงานเป็นปัจจัยที่สำคัญกับความสำเร็จขององค์กรเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลาในการดำเนินงานในทุกรูปแบบ ซึ่งผลการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวทำให้บุคลากรในทุกองค์กรและทุกระดับ ไม่เว้นแม้แต่ผู้บริหารระดับสูง จำต้องมีการปรับตัวเพื่อให้เข้ากับสภาพการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว เนื่องจากหากบุคลากรในองค์กรสามารถปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ได้อย่างทันท่วงที ก็จะส่งผลให้องค์กรบรรลุวัตถุประสงค์ ได้ตามที่คาดหวัง ในการที่มีบุคลากรที่มีความซื่อสัตย์สุจริต มีจริยธรรม มีความรู้ความสามารถดี พร้อมทั้งจะปรับตัวไปในทิศทางที่กำหนด ย่อมเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนองค์กรและเป็นรากฐานที่สำคัญสำหรับเรื่องอื่นๆ ทุกเรื่องในองค์กร

5) ความรู้ความสามารถของนักบัญชีด้านคุณค่าแห่งวิชาชีพ ด้านจรรยาบรรณทางวิชาชีพ ด้านความรู้ทางวิชาชีพ และด้านทักษะทางวิชาชีพ มีความสัมพันธ์กับคุณภาพของรายงานการเงินของธุรกิจ SMEs ในจังหวัดนครราชสีมาในทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ชัยนรินทร์ วีระสถาวณิย์ และคณะ (2548) ที่กล่าวว่า ลักษณะความสามารถในการทำงานของนักบัญชีได้แก่ นักบัญชีต้องมีความรู้ในวิชาชีพ ทักษะทางวิชาชีพ ค่านิยมในวิชาชีพ จรรยาบรรณ และเจตคติ โดยการนำมาประยุกต์

ใช้ให้เข้ากับทุกสถานการณ์ที่เกิดขึ้น ทำให้นักบัญชีต้องแสดงความสามารถออกมาเพื่อใช้กับทุกสถานการณ์ นอกจากนั้น การเพิ่มระดับความสามารถในการทำงานยังมาจากประสิทธิภาพของสถานที่ทำงาน การตรวจสอบและการวิเคราะห์ตนเอง การที่หน่วยงานสามารถนำองค์กร ความรู้ จริยธรรมและแนวทางการบริหารงานมาใช้ทุกส่วนงาน ซึ่งนักวิชาชีพบัญชีต้องเรียนรู้ตลอดเวลา อีกทั้งนักบัญชีต้องเป็นคนที่มีความคิดกว้างไกล รวมทั้งสามารถทำงานด้วยตนเองและต้องมียุทธศาสตร์ความรู้ด้านอื่นๆ นอกเหนือจากด้านบัญชีเพียงด้านเดียว

6) สภาพแวดล้อมในการทำงานด้านความสามารถในหน้าที่ของบุคลากร ด้านคุณค่าความซื่อสัตย์และจรรยาบรรณ และด้านการมอบหมายอำนาจหน้าที่ ส่งผลต่อคุณภาพของรายงานการเงินของธุรกิจ SMEs อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยส่งผลถึงร้อยละ 54.40 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ทัชชกร พุ่มเถื่อน (2556) ที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมในการทำงานที่ส่งผลต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบภายในของผู้ตรวจสอบภายใน ขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดนครราชสีมา ซึ่งพบว่า สภาพแวดล้อมในการทำงาน ด้านการมอบหมายอำนาจหน้าที่ ส่งผลต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบภายในของผู้ตรวจสอบภายในขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดนครราชสีมา

7) ความรู้ความสามารถของนักบัญชี ในด้านจรรยาบรรณทางวิชาชีพ ด้านความรู้ทางวิชาชีพ และด้านทักษะทางวิชาชีพ ส่งผลต่อคุณภาพรายงานการเงินของธุรกิจ SMEs อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยส่งผลถึงร้อยละ 66.50 ซึ่งเป็นไปตามมาตรฐานแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการศึกษา ก่อนเป็นนักวิชาชีพบัญชีและการอบรมศึกษาต่อเนื่องของคณะกรรมการการศึกษา IFAC ที่กำหนดว่า ผู้ประกอบวิชาชีพควรมีจรรยาบรรณมีความรู้ความสามารถ และมีทักษะทางวิชาชีพ และเป็นไปตามแม่บทของการบัญชี (สภาวิชาชีพในพระบรมราชูปถัมภ์, 2552) ที่ได้กล่าวถึงลักษณะเชิงคุณภาพของงบการเงินที่มีประโยชน์ต่อผู้ใช้งบการเงินจะต้องมีข้อมูลที่ เป็นประโยชน์ต้องเชื่อถือได้ ข้อมูลจะมีคุณสมบัติของความเชื่อถือได้หากปราศจากความผิดพลาดที่มีนัยสำคัญ และความลำเอียง ซึ่งทำให้ผู้ใช้ข้อมูลสามารถเชื่อได้ว่าข้อมูลนั้นเป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรมของข้อมูลที่ต้องการให้แสดง

หรือควรแสดง ข้อมูลอาจมีความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ แต่การรับรู้ของข้อมูลดังกล่าวอาจทำให้ผู้ใช้งบการเงินเข้าใจผิด เนื่องจากข้อมูลขาดความน่าเชื่อถือ

ข้อเสนอแนะ

ผู้วิจัยขอเสนอแนะผลที่ได้จากการวิจัย ดังนี้

1) ธุรกิจ SMEs ในจังหวัดนครราชสีมา มีสภาพแวดล้อมในการทำงานที่ดีในทุกๆ ด้าน นอกจากนั้น สภาพแวดล้อมในการทำงานด้านความสามารถในหน้าที่ของบุคลากร ด้านคุณค่าความซื่อสัตย์และจรรยาบรรณ และด้านการมอบหมายอำนาจหน้าที่ ส่งผลต่อคุณภาพของรายงานการเงินของธุรกิจ SMEs ดังนั้นผู้วิจัยขอเสนอแนะผลที่ได้จากการวิจัยดังนี้

ความสามารถในหน้าที่ของบุคลากร ส่งผลต่อคุณภาพรายงานการเงินของธุรกิจ SMEs ดังนั้นผู้ประกอบการควรยึดมั่นในหลักมาตรฐานการบัญชีและจริยธรรมของนักบัญชี ส่งเสริมให้นักบัญชีมีการพัฒนาความเชี่ยวชาญที่ชัดเจน จนได้รับการยอมรับจากบุคคลทั่วไป มุ่งเน้นให้ธุรกิจมีการกำหนดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบุคลากรแต่ละตำแหน่งงานไว้อย่างชัดเจน นอกจากนั้นควรมีการส่งเสริมให้มีการสนับสนุนด้านงบประมาณ เพื่อการพัฒนาทักษะ ความรู้ความสามารถของบุคลากรอย่างเพียงพอ

คุณค่าความซื่อสัตย์และจรรยาบรรณ ส่งผลต่อคุณภาพรายงานการเงินของธุรกิจ SMEs ดังนั้นผู้ประกอบการควรสนับสนุนให้พนักงานทุกคนได้ยึดมั่นเกี่ยวกับทัศนคติที่ดีในการพัฒนาองค์กร รวมทั้งเปิดโอกาสให้มีการซักถาม และรับฟังข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงวิธีการทำงาน นอกจากนั้น ควรให้ความสำคัญกับการปฏิบัติงานที่ก่อให้เกิดความเที่ยงธรรม ในการใช้วิจารณญาณเยี่ยงผู้ประกอบการวิชาชีพที่พึงปฏิบัติ เพื่อส่งผลให้การรายงานงบการเงินของธุรกิจมีคุณภาพที่ดี

การมอบหมายอำนาจหน้าที่ ส่งผลต่อคุณภาพของรายงานการเงินของธุรกิจ SMEs ดังนั้นผู้ประกอบการควรสนับสนุนให้มีระบบการกำกับติดตาม และประเมินผล การปฏิบัติงานตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายอย่างต่อเนื่อง และมีการแจ้งผลการประเมินให้ทราบทุกครั้ง และควรให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการทรัพยากรต่างๆ ขององค์กร

ที่มีอยู่ให้เหมาะสมกับงบประมาณและจำนวนบุคลากร เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการทำงาน นอกจากนั้นควรสนับสนุนให้มีการมอบหมายหน้าที่ความรับผิดชอบให้แก่พนักงานบัญชี ตามความเหมาะสมกับทักษะ ความรู้ความชำนาญ ที่ชัดเจน และเป็นลายลักษณ์อักษร เพื่อส่งผลให้รายงานการเงินของธุรกิจมีคุณภาพที่ดี

2) นักบัญชีของธุรกิจ SMEs มีความรู้ความสามารถในระดับมากในทุกๆ ด้าน นอกจากนั้นความรู้ความสามารถของนักบัญชี ด้านจรรยาบรรณทางวิชาชีพ ด้านความรู้ทางวิชาชีพ และด้านทักษะทางวิชาชีพ ส่งผลต่อคุณภาพรายงานการเงินของธุรกิจ SMEs ดังนั้นผู้วิจัยขอเสนอแนะผลที่ได้จากการวิจัยดังนี้

จรรยาบรรณทางวิชาชีพส่งผลต่อคุณภาพรายงานการเงินของธุรกิจ SMEs ดังนั้นนักบัญชีของธุรกิจควรมีการปฏิบัติหน้าที่โดยพึงใช้วิจารณญาณในการสังเกตเยี่ยงผู้ประกอบการวิชาชีพ และนักบัญชีของธุรกิจควรมีการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเป็นอิสระและเที่ยงธรรม นอกจากนั้นนักบัญชีของธุรกิจควรมีการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความระมัดระวังรอบคอบ ที่เพียงพอต่อการรักษามาตรฐานการปฏิบัติงาน

ความรู้ทางวิชาชีพส่งผลต่อคุณภาพของรายงานการเงินของธุรกิจ SMEs ดังนั้นนักบัญชีของธุรกิจควรมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมที่จะมีผลกระทบกับวิชาชีพบัญชีเป็นอย่างดี และนักบัญชีของธุรกิจควรมีการฝึกฝนและพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องเกี่ยวกับการประยุกต์ใช้และมีศักยภาพทางด้านบัญชี นอกจากนั้นนักบัญชีของธุรกิจควรมีการมุ่งเน้นในการปฏิบัติงานตามหลักเกณฑ์เงื่อนไขและวิธีการที่กำหนดตามมาตรฐานของวิชาชีพ

ทักษะทางวิชาชีพ ส่งผลต่อคุณภาพรายงานการเงินของธุรกิจ SMEs ดังนั้นนักบัญชีของธุรกิจควรมีทักษะในการทำงานอย่างโดดเด่น มีทักษะในการเรียนรู้วิทยาการใหม่ๆ อย่างต่อเนื่อง และควรมีทักษะในการวินิจฉัย วิเคราะห์ พิจารณา เยี่ยงผู้ประกอบการวิชาชีพ

3) จากการวิจัยพบว่ารายงานการเงินของธุรกิจ SMEs มีคุณภาพอยู่ในระดับดีทุกด้าน เพื่อให้การรายงานการเงินมีคุณภาพที่ดีมากยิ่งขึ้น ธุรกิจ SMEs ควรมีการปฏิบัติ ดังนี้

ความเข้าใจได้ ผู้ประกอบการควรให้ธุรกิจมีการนำเสนอข้อมูลในการจัดการการเงินตามมาตรฐานการบัญชีที่รับรองโดยทั่วไป โดยมีการอธิบายข้อมูลทางการเงินบัญชีเพิ่มเติมสำหรับรายการที่ทำให้ผู้ใช้ข้อมูลเข้าใจผิด ไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินอย่างเพียงพอทุกรายการ และควรมีการจัดทำงบการเงินอย่างถูกต้องเหมาะสมสำหรับผู้ใช้งบการเงิน

ความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจในด้านผู้ประกอบการของธุรกิจควรให้ความสำคัญในการเปิดเผยข้อมูลในกรณีที่มีการเปลี่ยนแปลงวิธีการปฏิบัติหรือนโยบายต่างๆ ควรมีการนำเสนอข้อมูลงบการเงินที่เหมาะสมสำหรับผู้ใช้งบการเงินโดยทั่วไป เพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจ นอกจากนี้ควรมีการให้ความสำคัญกับข้อมูลที่จะส่งผลกระทบต่อประเมินความเสี่ยงหรือโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงของธุรกิจ

ความเชื่อถือได้ ธุรกิจควรมีการบันทึกการรับรู้รายการด้วยมูลค่าที่แน่นอนและตรวจสอบได้ มีการบันทึกบัญชีโดยมีหลักฐานในการจัดทำข้อมูลทางการเงินอย่างน่าเชื่อถือ นอกจากนี้ธุรกิจต้องให้มีการตรวจสอบรายงานการเงินโดยผู้สอบบัญชีก่อนเสนอต่อที่ประชุมคณะกรรมการ

การเปรียบเทียบกันได้ ธุรกิจควรมีการจัดทำงบการเงินโดยใช้หลักความสม่ำเสมอ ทำให้งบการเงินเปรียบเทียบกันได้ มีการนำเสนอข้อมูลในรายงานการเงินเป็นลักษณะเดียวกันทุกงวดบัญชี นอกจากนี้รูปแบบการนำเสนองบการเงินควรมีความเหมาะสม ทำให้สามารถเปรียบเทียบข้อมูลได้ในอดีต เพื่อคาดคะเนแนวโน้มของฐานะการเงินหรือผลการดำเนินงานของธุรกิจได้

4) จากการวิจัยพบว่าสภาพแวดล้อมในการทำงานและความรู้ความสามารถของนักบัญชี มีความสัมพันธ์ในทางบวกกับคุณภาพรายงานการเงินของธุรกิจ SMEs ดังนั้นธุรกิจจะต้องมีการสนับสนุนให้บุคลากรได้เข้ารับการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาศักยภาพในการปฏิบัติงาน มีการกำหนดสายงานการมอบหมายอำนาจหน้าที่ เพื่อลดขั้นตอนในการปฏิบัติงาน สนับสนุนการปฏิบัติงานของนักบัญชีให้มีความเป็นอิสระปราศจากการแทรกแซงของผู้บริหาร เพื่อให้การรายงานการเงินของธุรกิจมีคุณภาพมากยิ่งขึ้น

กิติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยได้รับความกรุณาอย่างดียิ่งจากคณะกรรมการที่ปรึกษา อันประกอบไปด้วย รองศาสตราจารย์ ดร.จินดา ชันทอง รองศาสตราจารย์ ดร.พนารัตน์ ปานมณี และอาจารย์ ดร.ณัฐพล วงษ์ชวลิตกุล ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษาและคำแนะนำ ดูแลเอาใจใส่ให้ความช่วยเหลือให้แนวคิดวิเคราะห์ตลอดจนตรวจแก้ไขเพื่อให้งานวิจัยสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

เอกสารอ้างอิง

- เข็มพร สุ่มมาตย์. 2553. “ผลกระทบของศักยภาพในองค์กร แลสภาพแวดล้อมภายนอกองค์กรที่มีต่อแรงกดดันในการทำงานและประสิทธิภาพการทำงานของนักบัญชีธุรกิจสหกรณ์ทรัพย์ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ.” วิทยานิพนธ์ปริญญาบัญชียุทธศาสตร์มหาวิทาลัยมหาสารคาม.
- ชัยรินทร์ วีระสถาวณิษฐ์ และคณะ. 2548. **International Education Standards (IES)**. สมาคมนักบัญชีและผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทย. 1(4): 1; มกราคม.
- ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. 2548. **แนวทางการตรวจสอบภายใน**. กรุงเทพฯ: บริษัทคูมายเบส.
- ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. 2549. **เครื่องมือเพื่อการวิเคราะห์การลงทุนการวิเคราะห์งบการเงิน**. กรุงเทพฯ: อัมรินทร์พรินต์ติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง.
- ทิวาภาล ด่านแก้ว. 2556. ปัจจัยสภาพแวดล้อมที่ส่งผลต่อศักยภาพในการทำงานของนักบัญชีองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดนครราชสีมา. วิทยานิพนธ์ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจมหาวิทาลัยวงษ์ชวลิตกุล.
- ทัชชกร พุ่มเถื่อน. 2556. “สภาพแวดล้อมในการทำงานที่ส่งผลต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบภายในของผู้ตรวจสอบภายในขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดนครราชสีมา.” วิทยานิพนธ์ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทาลัยวงษ์ชวลิตกุล.

- เทียน ทองแก้ว. 2555. สมรรถนะ (Competency): หลักการและแนวปฏิบัติ. (ออนไลน์). สืบค้นเมื่อวันที่ 14 เมษายน 2555, จาก <http://www.competency.mju.ac.th/doc/22141.doc>
- นิพนธ์ เห็นโชคชัยชนะ และศิลปพร ศรีจันเพชร. 2554. **ทฤษฎีการบัญชี**. กรุงเทพฯ: ที พีเอ็น เพรส.
- แผนพัฒนาสถิติจังหวัดนครราชสีมา. 2557. เศรษฐกิจภาพรวมของจังหวัดนครราชสีมา. (ออนไลน์). สืบค้นเมื่อวันที่ 20 พฤษภาคม 2557, จาก http://www.igpthai.org/NS057/vserfiles/files/Nakhonratchasima_Draft.pdf
- วันชัย กำจรเมณกุล. 2550. ผลกระทบของศักยภาพการปฏิบัติงานของนักบัญชีที่มีต่อความสำเร็จในการดำเนินงานของธนาคารทหารไทย. วิทยานิพนธ์ ปริญญาบัญชีมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ศุภมิตร พินิจการ. 2552. ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะหลักกับประสิทธิภาพการทำงานของนักบัญชี. กรมสรรพสามิต. วิทยานิพนธ์ปริญญาบัญชีมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สภาวิชาชีพในพระบรมราชูปถัมภ์. 2552. แม่บทการบัญชี (ปรับปรุง 2552). กรุงเทพฯ: สภาวิชาชีพในพระบรมราชูปถัมภ์.
- สุนันทา ปาสาเลา. 2555. “ความสัมพันธ์ระหว่างการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารกับคุณภาพรายงานงบการเงินของสหกรณ์การเกษตรในจังหวัดนครราชสีมา.” วิทยานิพนธ์ ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล.
- อุทัยรัตน์ แก้วกู่. 2554. ผลกระทบของสภาพแวดล้อมในการทำงานที่มีต่อคุณภาพการตรวจสอบภายในของผู้ตรวจสอบภายในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ. วิทยานิพนธ์ปริญญาบัญชีมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- Black, K. 2006. Business Statistics for Contemporary Decision Making. 4th ed. New York: John Wiley & Sons.
- Yamane, T. 1973. Statistic: An Introductory Analysis. New York: Harper & Row.